

Informatie vanuit de netwerkorganisatie

Regionale jaarvergadering
17 juni 2019

Inhoud

- Politieke actualiteit
 - Memorandum 2019-2024
 - Memorandum Brussel
 - Omgevingsanalyse onderwijs en vorming
=> beleidsaanbevelingen
- *Het evangelie volgens Lieven Boeve*
 - Kwaliteitsvol onderwijs
 - Kerntakendebat

Politieke actualiteit

“De komende legislatuur moet de
legislatuur worden van de allerkleinsten,
kleutertjes en kinderen uit het lager
onderwijs.”

(Vlaanderen Wees Wijs-dag, 24 april 2019)

Onze inzet: ambitieus onderwijs voor iedereen

- 54 maatregelen
 - sommige kosten niets
 - geraamde kostprijs: 1,7 miljard euro
- Beleidsruimte? Nagenoeg geen
- Daarom prioriteren binnen prioriteiten

SPEERPUNTEN MEMORANDUM

- Aantrekken van excellente en gepassioneerde leerkrachten - lerarentekort
- Schoolleiderschap
- Voldoende financiering voor de werking van onderwijsinstellingen

AANTREKKEN VAN EXCELLENTE EN GEPASSIONEERDE LERAREN

- Nijpend tekort aan leraren, daarom:
 - Herwaarderen van het lerarenberoep
 - Juiste instroom lerarenopleiding
 - Bao: continuüm onderwijsassistenten - masters
 - Zij-instromers incentivieren
- Specifiek voor Brussel: Onderzoek naar oorzaken + incentiverend beleid

SCHOOLLEIDERSCHAP

- Meer ruimte voor **lokaal personeelsbeleid** (o.a. evaluatie)
- Voorzie in **beleidsondersteuning** voor directeur bao
- Meer middelen voor **professionalisering**
- **Verloning** (loonspanning)

VOLDOENDE FINANCIERING VOOR DE WERKING VAN ONDERWIJSINSTELLINGEN

- **Koopkracht herstellen**
- **Aanwendingspercentages naar 100 procent**
- **Werkingsmiddelen kleuteronderwijs = lager onderwijs **ok****

SPEERPUNTEN VOOR BRUSSEL

- Voldoende financiële middelen voor gelijke onderwijskansen
- Scholenbouw
- Taalachterstand wegwerken
- Mobiliteit
- Ondersteuning van arbeidsmarktgerichte richtingen (bso) en van richtingen met een dubbele finaliteit (tso)
- De school ondersteunen

OMGEVINGSANALYSE ONDERWIJS & VORMING

- “De belangrijke demografische, maatschappelijk, politiek-sociale, economische, ecologische en technologische trends en evoluties die inzicht geven op de externe omgevingsfactoren die invloed hebben op onderwijsbeleid.”
- In functie van de onderwijsbijdrage aan het regeerakkoord (prioriteiten: basisonderwijs, infrastructuur, lerarenteams, levenslang leren, omgaan met diversiteit)

DIVERSE ONTWIKKELINGEN

- Demografische ontwikkelingen
- Economische ontwikkelingen
- Politiek-institutionele ontwikkelingen
- Cultureel-maatschappelijke ontwikkelingen
- Ecologische & ruimtelijke ontwikkelingen
- Technologische, wetenschappelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen op het vlak van innovatie
- Ontwikkelingen in leeruitkomsten

Demografische ontwikkelingen: theses

These 1: Bevolkingsprognoses tonen toename van de Vlaamse schoolbevolking volgens opeenvolgende golfbewegingen en sterke toename van de afhankelijkheidsratio.

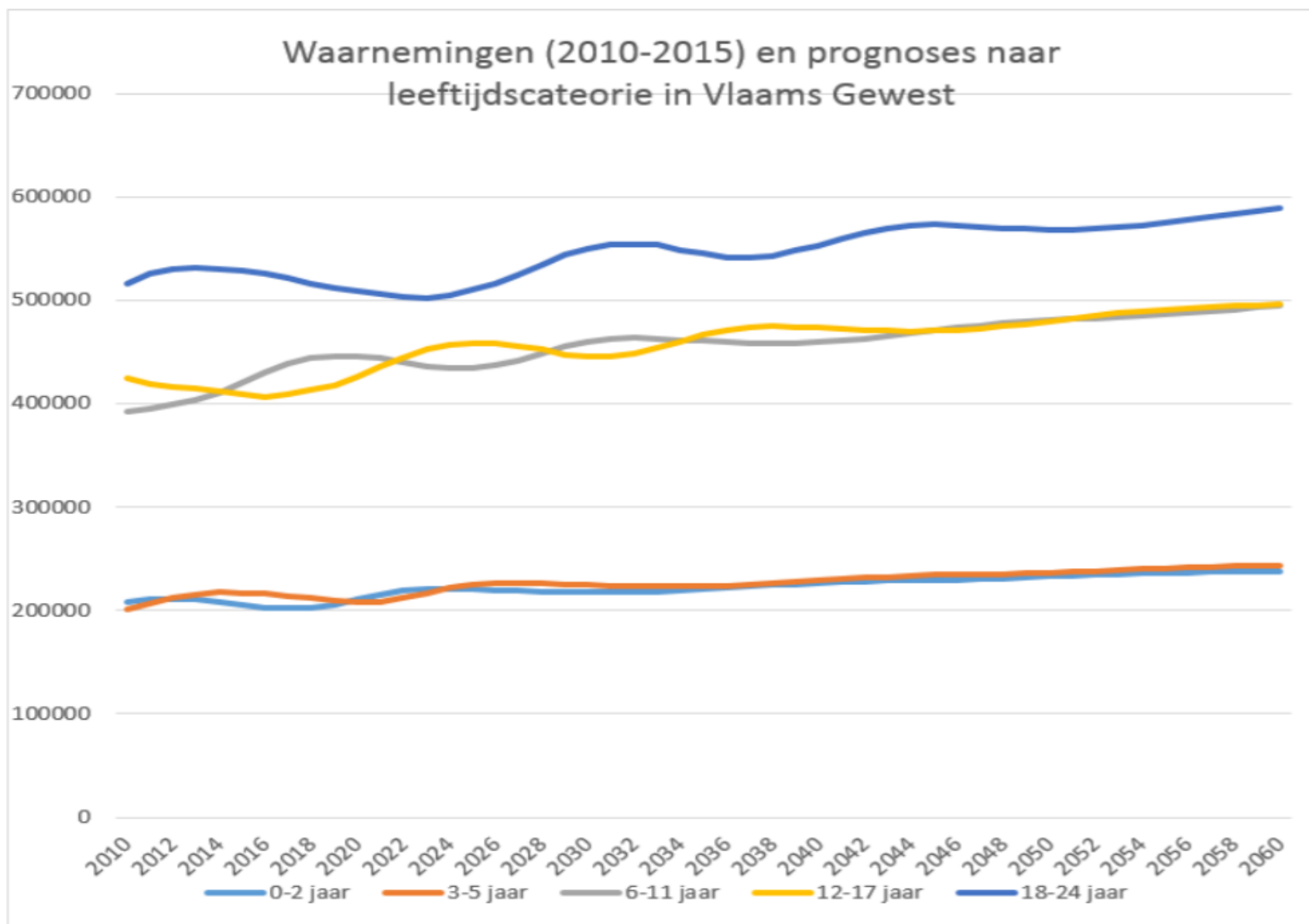

These 2: Internationale immigratie, lokale emigratie en veranderende gezinssituaties maken dat veel jongeren opgroeien in minder stabiele leefcontexten, vooral in de grotere steden.

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

BELEIDSDOMEIN
ONDERWIJS & VORMING

Cultureel-maatschappelijke ontwikkelingen: theses

These 1: Armoede is een blijvend probleem en onderwijs slaagt er onvoldoende in om mensen uit de armoede te tillen

These 2: Ook het onderwijs moet omgaan met **superdiversiteit**

These 3: Diversiteit in specifieke onderwijsbehoeften: een enorme uitdaging voor het onderwijs

These 4: Zorgen om de **fysieke en mentale gezondheid**

These 5: De context waar jongeren in opgroeien wordt steeds complexer

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

BELEIDSDOMEIN
ONDERWIJS & VORMING

Economische ontwikkelingen: theses

These 1: Evolutie naar een structurele knelpunteconomie vraagt om betere ontwikkeling maar ook **benutting** van beschikbare **competenties**

These 2: Langere loopbaan in **dynamische arbeidsmarkt** vereist stevigere funderingen voor de **weerbaarheid** en **wendbaarheid** van alle schoolverlaters.

These 3: **Investeren in onderwijs** en levenslang leren: vroege investeren renderen het meest

These 4: De toenemende **krachte** op de arbeidsmarkt en de **kenniseconomie** creëren uitdagingen voor het **lerarenberoep**

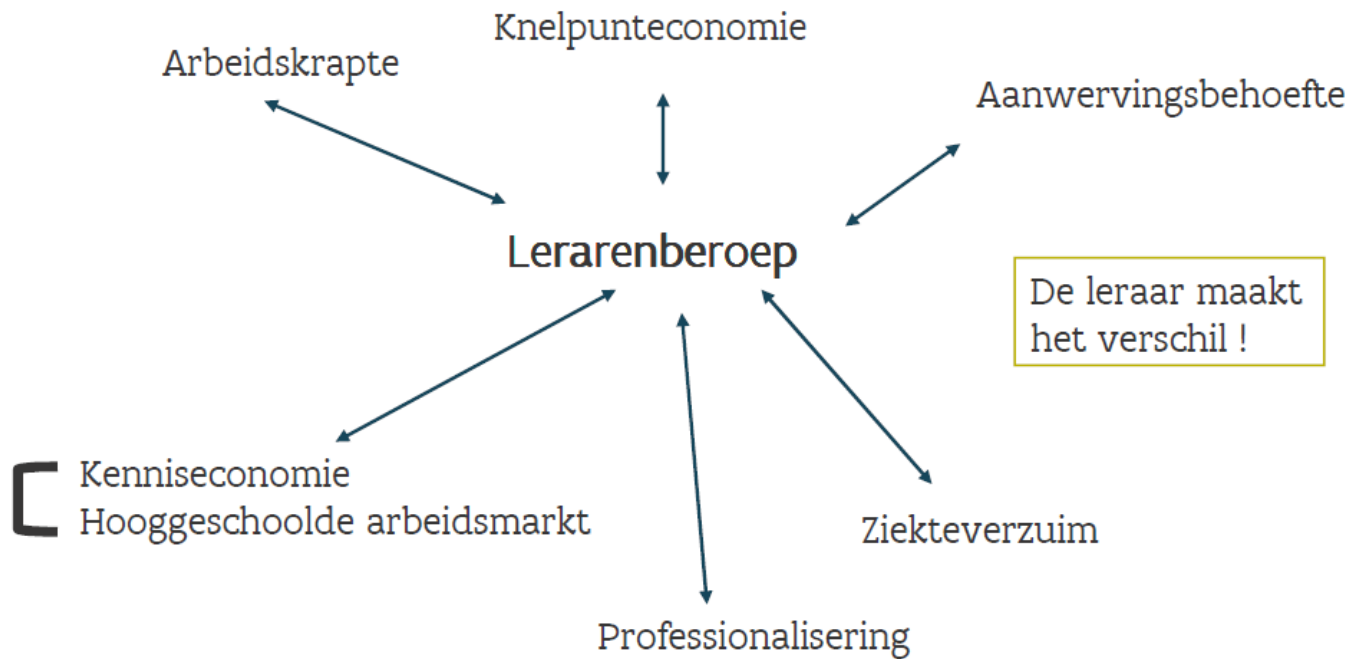

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

BELEIDSDOMEIN
ONDERWIJS & VORMING

These 4: De toenemende **krapte** op de arbeidsmarkt en de **kenniseconomie** creëren uitdagingen voor het **lerarenberoep**

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

BELEIDSDOMEIN
ONDERWIJS & VORMING

economische ontwikkelingen

Politiek-institutionele ontwikkelingen: theses

These 1: De **democratie** wordt uitgedaagd maar zoekt oplossingen om zichzelf te **vernieuwen** en te **versterken**

These 2: De **complexiteit** van het politiek bestel, met inbegrip van de groeiende focus op **internationale beleidscontext**, geeft aan het onderwijsbeleid een multi-level governance dimensie

These 3: De **rol van de overheid** in de samenleving verandert

These 4: Governance in een context van **vrijheid van onderwijs** is complexe evenwichtsoefening tussen **vrijheid, vertrouwen en verantwoording**

These 5: Modernisering van de **dienstverlening** en technologische innovatie vraagt een meer **responsieve overheid**

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

BELEIDSDOMEIN
ONDERWIJS & VORMING

Ecologische en ruimtelijke ontwikkelingen: theses

These 1: Duurzame ontwikkeling blijft een permanent aandachtspunt

These 2: Nood aan duurzame mobiliteit en verkeersveiligheid blijft toenemen

These 3: Het ruimtebeslag in Vlaanderen plaatst het ruimtebeleid en het scholenbouwbeleid voor uitdagingen

These 4: De uitdagingen met betrekking tot de onderwijsinfrastructuur zijn groot en gevarieerd

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

BELEIDSDOMEIN
ONDERWIJS & VORMING

Technologische, wetenschappelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen op het vlak van innovatie: theses

These 1: De **technologische revolutie** is ingrijpend en omvattend

These 2: **Digitalisering** daagt het onderwijs uit de lerenden te wapenen met de nodige kennis, vaardigheden en attitudes

These 3: De technologische revolutie versterkt het belang van **levenslang leren**

These 4: De technologische revolutie **verandert** de leeromgeving

These 5: Nieuwe ontwikkelingen in de neurowetenschappen kunnen de leerpraktijk versterken

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

BELEIDSDOMEIN
ONDERWIJS & VORMING

BELEIDSAANBEVELINGEN

Beleidsprioriteit 1

Aantrekken en behouden van voldoende sterke, professionele, gemotiveerde en inspirerende leraren

Beleidsprioriteit 2

De complexe uitdagingen en superdiversiteit in het onderwijs aanpakken via kwaliteitsvolle en krachtige schoolteams

Beleidsprioriteit 3

Een leercultuur voor de ganse levensloopbaan realiseren

Beleidsprioriteit 4

Leren in de 21ste eeuwse samenleving

Beleidsprioriteit 5

Kwaliteitsvol onderwijs voor elke lerende, van basiszorg tot excelleren

Beleidsprioriteit 6

Kwaliteitsvolle en duurzame schoolgebouwen voor de 21ste eeuw

Beleidsprioriteit 7

Meer investeren in onderwijs om toekomstige uitdagingen te kunnen aangaan

Beleidsprioriteit 8

Samen met alle onderwijspartners kwaliteitsvol onderwijs realiseren door vrijheid en verantwoordelijkheid meer in balans te brengen

Het evangelie volgens Lieven Boeve

VOORWOORD 6

HOOFDSTUK 1

De K van dialoog 16

HOOFDSTUK 2

Is ons onderwijs wel zo vrij? 62

HOOFDSTUK 3

Ambitieuw onderwijs voor iedereen 92

HOOFDSTUK 4

Leraar zijn in de 21ste eeuw 138

HOOFDSTUK 5

Klaar voor de toekomst? 194

HOOFDSTUK 6

In het oog van de storm 250

EPILOOG 298

WAAROM DIT BOEK?

- Redenen
 - Vijf jaar gedaan, vijf jaar te gaan
 - Nuance brengen in complexe en vaak gepolariseerde discussies
 - Communiceren vanuit de eigen sterkte
- Drie petjes
 - Bevoorrechte waarnemer / deelnemer
 - Directeur-generaal
 - Academicus

- De titel?
 - Flinke dosis ironie
 - Toch ernst: het gaat om het evangelie
- Doelgroepen
 - Bestuurders, directies, personeel
 - Politici, opiniemakers ...
 - Ouders en andere betrokken bij onderwijs
 - Geïnteresseerden
 - Medewerkers van KathOndVla
- Doelen
 - Positie van KathOndVla verhelderen
 - Argumentatielijnen bieden

ENKELE KERNGEDACHTEN

1. De K van dialoog

- Project van de katholieke dialoogschool
- Concretiseren in het grote en het kleine, in het gewone en het bijzondere

2. Is ons onderwijs wel zo vrij?

- Vrijheid van onderwijs - rol van de overheid

ENKELE KERNGEDACHTEN

3. Ambitieuus onderwijs voor iedereen

- Genereus ambitieuus onderwijs
- Tweede democratiseringsgolf

4. Leraar zijn in de 21ste eeuw

- Wendbaar lerarenberoep
- Continuüm (onderwijsassistent tot master)

ENKELE KERNGEDACHTEN

5. Klaar voor de toekomst?

- Vorming, meer dan opleiding
- Nieuwe leerplannen basis- en secundair onderwijs

6. In het oog van de storm

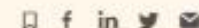
- Of/of versus en/en
- Werk maken van samen gedragen onderwijs

KWALITEITSVOL ONDERWIJS

Kwaliteit Vlaams onderwijs daalt

01 april 2019 06:48

Onderwijs

Kwaliteit onderwijs blijft onder vuur liggen: opnieuw dalende cijfers bekendgemaakt

“[...] vrijheid van onderwijs [impliceert] verantwoordelijkheid en dus verantwoording. Vrijheid van onderwijs is niet hetzelfde als een carte blanche, geen vrijgeleide zonder rekenschap, niet vrijblijvend.” (p.70 e.v.)

Wat te doen?

- Experten weten het ook niet goed ...
- Meer overheidssturing?
 - Eindtermen (de lat?)
 - Centrale examens
 - Netoverstijgende leerplannen
- Vrijheid als bedreiging of randvoorwaarde van kwaliteit?
 - Overheid bepaalt “minimum van het wat”

- Inzetten op een datarijke omgeving die scholen in staat stelt de eigen kwaliteit te monitoren
 - *gestandaardiseerde* toetsen in functie van het eigen pedagogisch project
 - omvattende kwaliteitscultuur

- Meer prioriteren ...
 - begrijpend lezen - lovende commentaar op plan tijdens inforonde van Vlaanderen

Kerntakendebat

MISSIE EN VISIE

“ Als netwerkorganisatie zorgen we voor de levensbeschouwelijke, pedagogische, bestuurlijk-beheersmatige en planologische visieontwikkeling en ondersteuning van het katholiek onderwijs in Vlaanderen en Brussel. We behartigen de belangen van de leden en vertegenwoordigen hen bij de overheid, in de Kerk en in de samenleving.

Via inspirerende en kwaliteitsvolle dienstverlening aan onze leden bouwen we samen verder aan de rijke katholiek-pedagogische traditie in Vlaanderen en Brussel.”

DOEL KERNTAKENDEBAT

- Beleidsplan 2018-2022: “We verduidelijken voor welke dienstverlening onze leden op ons een beroep kunnen doen.”
- Aanleiding daartoe o.a.:
 - Bestuurlijke optimalisering en schaalvergroting
 - Politieke context
 - Rapport van de visitatiecommissie pedagogische begeleiding
 - Financiën

AANPAK

- **Delphi-onderzoek**
 - **Stap 1:** Bevraging over de kwaliteit van onze dienstverlening bij ruim 120 besturen, directies en medewerkers KathOndVla en hun verwachtingen over de dienstverlening in de toekomst.
 - **Stap 2:** Bevraging levert grondstof voor de focusgroepen die er in de diepte over in gesprek gaan.

fb.com/KatholiekOnderwijsVlaanderen

twitter.com/KathOndVla
twitter.com/BoeveLieven

www.linkedin.com/company/katholiekonderwijsvlaanderen

